

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 décembre 2005

PROPOSITION DE LOI

**portant valorisation des quatre premières
années d'inscription au barreau et des
10 premières années de notariat, en faveur
des membres de la Cour des comptes,
des membres des Comités permanents P & R
et des médiateurs fédéraux**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. CHASTEL

Intitulé

Remplacer l'intitulé comme suit:

«Proposition de loi portant valorisation de dix premières années d'inscription au barreau et de l'exercice de la charge de notaire en faveur des membres de la Cour des Comptes, des membres des Comités permanents et des membres du Collège des médiateurs fédéraux.»

Document précédent :

Doc 51 **2132/ (2005/2006)** :

001 : Proposition de loi de MM. Lano, Bogaert et Mme Lalieux et MM. Swennen et T'Sijen.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 december 2005

WETSVOORSTEL

**tot herwaardering van de eerste vier jaar
inschrijving bij de balie en de eerste tien jaar
notarisschap, ten behoeve van de leden van
het Rekenhof, de leden van de
Vaste Comités P & I en
de federale ombudsmannen**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER CHASTEL

Opschrift

Het opschrift van het wetsvoorstel vervangen als volgt:

«Wetsvoorstel tot herwaardering van de eerste tien jaar inschrijving bij de balie en de eerste tien jaar notarisschap, ten behoeve van de leden van het Rekenhof, de leden van de Vaste Comités P & I en de federale ombudsmannen».

Voorgaand document :

Doc 51 **2132/ (2005/2006)** :

001 : Wetsvoorstel van de heren Lano, Bogaert en mevrouw Lalieux en de heren Swennen en T'Sijen.

JUSTIFICATION

L'intitulé actuel de la proposition de loi ne reprend pas en compte la situation des magistrats du pouvoir législatif qui ont été avocats sans être magistrats de l'ordre judiciaire, lesquels ne voient à l'heure actuelle aucune de leurs dix premières années de barreau (pas même donc les quatre premières) valorisée.

N° 2 DE M. CHASTEL

Art. 2

Remplacer les mots «par un docteur, un licencié ou un master en droit» **par les mots** «*par un docteur, un licencié ou un maître en droit*».

JUSTIFICATION

Dans le texte français de la proposition de loi, l'article 2 parle erronément de «*master en droit*» au lieu de «*maître en droit*» pour viser le titulaire de ce qui, suite aux modifications dites de Bologne, s'appelle la «*maîtrise en droit*» (le mot «*master*» étant la dénomination anglaise tant du mot «*maîtrise*» que du mot «*maître*» en français).

N° 3 DE M. CHASTEL

Art. 5

Remplacer les mots «le 1er janvier 2003» **par les mots** «*le 1er janvier 1995*».

JUSTIFICATION

En fixant son entrée en vigueur au 1er janvier 2003, la proposition de loi s'inspire implicitement de la loi-programme du 27 décembre 2004 modifiant l'article 365, § 2, du Code judiciaire relatif à la valorisation de l'ancienneté comme avocat ou notaire des magistrats de l'ordre judiciaire qui a pris la même date du 1er janvier 2003 pour son entrée en vigueur.

Ce faisant, la proposition de loi ne prend en considération que la seule situation des (anciens) magistrats de l'ordre judiciaire devenus magistrats du pouvoir législatif (membres de la Cour des Comptes, des Comités permanents et du Collège des médiateurs fédéraux) et, comme dans l'intitulé, omet à nouveau de prendre en compte les magistrats du pouvoir législatif qui sont anciens avocats (ou anciens notaires) mais sans avoir été magistrats de l'ordre judiciaire.

VERANTWOORDING

Zoals het opschrift van het wetsvoorstel thans is verwoord, houdt het geen rekening met de situatie van de magistraten van de wetgevende macht die advocaat zijn geweest zonder magistraat van de rechterlijke orde te zijn geweest. Geen van hun tien eerste jaren baliepraktijk (dus zelfs niet de eerste vier) worden momenteel namelijk geherwaardeerd.

Nr. 2 VAN DE HEER CHASTEL

Art. 2

De woorden «master en droit» **vervangen door de woorden** «*maître en droit*».

VERANTWOORDING

Dit amendement geldt alleen de Franse tekst.

Nr. 3 VAN DE HEER CHASTEL

Art. 5

De woorden «1 januari 2003» **vervangen door de woorden** «*1 januari 1995*».

VERANTWOORDING

Door te bepalen dat het op 1 januari 2003 in werking treedt, laat het wetsvoorstel zich impliciet inspireren door de programmawet van 27 december 2004 tot wijziging van artikel 365, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek dat betrekking heeft op de herwaardering van de anciënniteit als advocaat of notaris van de magistraten van de rechterlijke orde, dat ook op 1 januari 2003 in werking is getreden.

Zodoende houdt het wetsvoorstel alleen rekening met de toestand van de (gewezen) magistraten van de rechterlijke orde die magistraat van de wetgevende macht zijn geworden (leden van het Rekenhof, de Comités P en, I en het College van de federale ombudsmannen). Andermaal laat het daarbij na – ook in het opschrift trouwens – rekening te houden met de magistraten van de wetgevende macht die gewezen advocaten (of gewezen notarissen) zijn zonder ooit magistraten van de rechterlijke orde te zijn geweest.

Or, l'article 365, § 2, du Code judiciaire n'est applicable qu'aux seuls magistrats de l'ordre judiciaire et on ne peut dès lors l'extrapoler vers les magistrats du pouvoir législatif qui n'ont jamais été magistrats de l'ordre judiciaire. Tout rapprochement avec cette disposition du Code judiciaire prise comme référence pour fixer la rétroactivité de la proposition de loi au 1er janvier 2003 serait dès lors non seulement erroné en ce qui les concerne mais créerait en outre une nouvelle discrimination.

En effet, en 1992 le législateur a expressément harmonisé le traitement des magistrats du Pouvoir législatif (les membres de la Cour des comptes) avec celui des magistrats du Pouvoir exécutif (les membres du Conseil d'État) et non avec celui des magistrats de l'ordre judiciaire.

Les développements de la proposition de loi le rappellent d'ailleurs eux-mêmes (1er alinéa):

«La loi du 5 août 1992 modifiant la loi du 21 mars 1964 concernant les traitements des membres de la Cour des Comptes (...) a marqué un tournant en ce qui concerne la délimitation des traitements de la Cour des comptes, en se référant dorénavant aux traitements des membres d'une institution de même nature – (...) le Conseil d'État – plutôt qu'aux rémunérations de certains magistrats de l'ordre judiciaire, comme c'était le cas jusqu'alors».

Or, les magistrats du Conseil d'État bénéficient, depuis le 1er janvier 1990, de la valorisation de leur ancienneté au barreau à partir de trois ans d'ancienneté et, depuis le 1er juillet 1999, à partir de zéro année d'ancienneté.

Dès lors qu'il s'agit aujourd'hui de modifier cette même loi du 21 mars 1964 concernant les traitements de la Cour des Comptes pour légiférer cette fois en matière de valorisation d'ancienneté, il est impératif de suivre la même logique d'harmonisation du statut pécuniaire entre magistrats du Pouvoir législatif et magistrats du pouvoir exécutif que celle qui a guidé le Législateur en 1992 lorsqu'il a expressément calqué le traitement des premiers sur celui des seconds. L'ensemble du statut pécuniaire des magistrats du pouvoir législatif (traitement et ancienneté) doit en effet suivre le même régime.

L'inverse reviendrait à un non sens: modifier la loi du 21 mars 1964 en 1992 pour calquer le calcul du traitement des magistrats du pouvoir législatif sur celui des magistrats du Pouvoir exécutif mais modifier cette même loi en 2005 pour calquer cette fois l'ancienneté des magistrats du pouvoir législatif sur celle des magistrats ... de l'ordre judiciaire. Ce serait non seulement antinomique et totalement contraire au souci d'harmonisation entre magistrats du législatif et de l'exécutif poursuivi par le législateur à partir de 1992 mais créerait en outre une nouvelle discrimination entre magistrats des pouvoirs législatif et exécutif, ce qui appellerait une nouvelle condamnation par la Cour d'Arbitrage.

Artikel 365, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek is evenwel alleen van toepassing op de magistraten van de rechterlijke orde en kan derhalve niet worden uitgebreid tot de magistraten van de wetgevende macht die nooit magistraat van de rechterlijke orde zijn geweest. Elke vergelijking met die bepaling van het Gerechtelijk Wetboek die als mikpunt zou worden genomen om het wetsvoorstel te laten terugwerken tot 1 januari 2003 zou bijgevolg niet alleen fout zijn te hunnen opzichte, maar zou bovendien een nieuwe discriminatie in het leven roepen.

In 1992 heeft de wetgever namelijk de wedde van de magistraten van de wetgevende macht (het Rekenhof) uitdrukkelijk gelijkgeschakeld met die van de magistraten van de uitvoerende macht (de leden van de Raad van State) en niet met die van de magistraten van de rechterlijke orde.

De toelichting van het wetsvoorstel (eerste lid) brengt dat overigens zelf in herinnering:

«De wet van 5 augustus 1992 tot wijziging van de wet van 21 maart 1964 betreffende de wedden van de leden van het Rekenhof, (...) gaf een andere wending aan de wijze waarop de wedden van de leden van het Rekenhof worden vastgesteld. Voortaan wordt verwezen naar de wedden van de leden van een instelling van dezelfde aard – een administratief rechtscollege, de Raad van State – in plaats van naar de bezoldiging van bepaalde magistraten van de rechterlijke orde, zoals dat indertijd gebeurde.»

Welnu, de balieanciënniteit van de magistraten van de Raad van State is vanaf drie jaar anciënniteit gehewaardeerd sinds 1 januari 1990 en sinds 1 juni 1999 vanaf nul jaren anciënniteit.

Aangezien men diezelfde wet van 21 maart betreffende de wedden van het Rekenhof wil wijzigen om ditmaal wetgevend op te treden inzake de herwaardering van de anciënniteit, moet voor de gelijkshakeling van het geldelijk statuut van de magistraten van de wetgevende macht met dat van de magistraten van de uitvoerende macht absoluut dezelfde logica worden aangehouden als die welke de wetgever in 1992 heeft gevolgd toen hij voor de wedde van de eerstgenoemden uitdrukkelijk de wedde van de laatstgenoemden heeft overgenomen. Het hele financiële statuut van de magistraten van de wetgevende macht (wedde en anciënniteit) moet immers dezelfde regeling volgen.

Het omgekeerde zou onzinnig zijn: in 1992 de wet van 21 maart 1964 wijzigen om voor de berekening van de wedde van de magistraten van de wetgevende macht die van de wedde van de magistraten van de uitvoerende macht over te nemen, maar dan diezelfde wet nog eens in 2005 wijzigen om ditmaal voor de anciënniteit van de magistraten van de wetgevende macht een doorslag te maken van die van de magistraten van ... de rechterlijke macht. Dat zou niet alleen tegenstrijdig zijn met en volkomen haaks staan op het streven van de wetgever sinds 1992 naar gelijkshakeling tussen de magistraten van de wetgevende en de uitvoerende macht, wat aanleiding zou geven tot een nieuwe veroordeling door het Arbitragehof.

L'article 5 de la proposition de loi doit donc prévoir une entrée en vigueur au 1er janvier 1995, date médiane entre le 1er janvier 1990 et le 1er juillet 1999.

A noter que le coût budgétaire d'une entrée en vigueur au 1er janvier 1995 est éminemment minime, dès lors que cette régularisation législative de valorisation d'ancienneté ne vise qu'un nombre extrêmement restreint de magistrats du Pouvoir législatif et non des milliers comme ce fut le cas pour la loi-programme du 27 décembre 2004 modifiant l'article 365, § 2, du Code judiciaire relatif à la valorisation de l'ancienneté comme avocat ou notaire des magistrats de l'ordre judiciaire, la majorité des magistrats de l'ordre judiciaire étant d'anciens avocats.

En outre, c'est cette même incidence budgétaire indolore qui a amené le législateur de 1992 à harmoniser le traitement des membres de la Cour des Comptes sur celui des membres du Conseil d'État.

Olivier CHASTEL (MR)

Artikel 5 van het wetsvoorstel moet dus in een inwerking-treding op 1 januari 1995 voorzien, want die datum ligt half-weg tussen 1 januari 1990 en 1 juli 1999.

Een inwerkingtreding op 1 januari 1995 zou budgettair haast niets kosten, vooral daar deze regularisering bij wet van een anciënniteitsherwaardering slechts betrekking heeft op een uiterst beperkt aantal magistraten van de wetgevende macht en niet op duizenden zoals dat het geval was met de programmawet van 27 december 2004 tot herwaardering van de anciënniteit als advocaat of notaris van de magistraten van de rechterlijke orde, aangezien de meeste advocaten van de rechterlijke orde gewezen advocaten zijn.

Het is trouwens diezelfde te verwaarlozen weerslag op de begroting die de wetgever van 1992 ertoe had gebracht de wedde van de leden van het Rekenhof gelijk te schakelen met die van de leden van de Raad van State.